

Predikan

22 e tref. 2010, årg. 2

Psalmer: 555, 10, 669, 596, 321, 86

Pär-Magnus Möller

I den gammaltestamentliga läsningen ur Nehemjas bok befinner vi oss i Jerusalem i mitten av 400 talet före Kristi födelse. Stadens murar är raserade av fienden och man har inte tillåtits att bygga upp dem. Åren har gått och man har börjat vänja sig vid att inte ha något försvar. Landet var ju ockuperat och man hade att strida mot en till synes oöverbärrbar fiende – eller så hade man att låta saker och ting vara som de var – och det var för stunden acceptabelt lugnt och skönt. Man valde de senare. Det fanns säkert många förnuftiga skäl för detta val. Men Gud såg det på ett helt annat vis. Hans vilja med den förut så stolta staden var en helt annan än likgiltighetens lugn. Han ville återupprätta staden, ge det åter sin forna glans och sitt skydd. Han hade ett syfte med staden som stadens invånare glömt – han hade en kallelse med staden som stadens invånare glömt.

Så kom Nehemja. Om natten inspekterade han murarna, det som var kvar av dem. Han satte upp en plan och började uppbyggnaden. Till dem som förespråkade ockuperingen och motsatte sig bygget sade han: ”Himlens Gud skall ge oss framgång. Nu börjar vi, hans tjänare, att bygga. Varken lag eller hävd ger er någon rätt till Jerusalem.”

Det är svårt att tala om kristen tro i vårt sekulära samhälle. En av orsakerna till detta är att den sekulära svensken inte förstår meningen med det hela. När vi talar om synd, förlåtelse, eller försoning, helande och upprättande – då förstår man inte vad vi menar eftersom man inte greppar vad synd är, eller vad man skall få förlåtelse för, eller vad det är man skall upprättas ur. Man tar sin utgångspunkt i det liv man lever och man finner det trots alla skavanker och svårigheter acceptabelt. Det är så här det skall vara, säger man. När man misslyckas tröstar man sig med att man ju inte är mer än en människa – när sjukdom och död äter våra liv säger vi att det är naturens gång – och med det är allt accepterat. Man har blivit så van vid att livet bara är de timmar som förflyter medan vi arbetar på och gör det bästa av de dagar vi fått att man inte ens reflekterar över det.

Men Gud har en annan plan med oss. Han vill ge oss åter vår forna glans – återställa mänskligheten i dess prydnad – omskapa människan till den hon var före det att hon tvingades lämna paradiset trädgård för ett liv i smärta och till sist död. Guds utgångspunkt när han ser på oss är Adam och Eva före syndafallet. De levde i en god harmoni tillsammans med Gud – och de kunde se honom ansikte mot ansikte, de kunde dela liv, älska varandra. Då behövdes ingen förlåtelse, för synden fanns inte. Då behövdes ingen tröst, för sorgen fanns inte. Då behövdes inget helande för då fanns ingen sjukdom eller död. Då behövdes ingen helgelse, för vi var dem som Gud skapat oss att vara.

Ett stort problem som jag ser det är att sekulariseringens tankar också nått in i de heligas (d.v.s. vår) förståelse av oss själva och meningen med allt. Det är som om vi blivit så vana vid att Jerusalems murar är raserade att inte ens vi, som känner stadens Herre, längre ser det som något problem. Vi har slagit oss till ro med att det är som det är. Vi har inte längre vår utgångspunkt i dem som vi vet att Gud skapat oss till från början – utan vi har vår utgångspunkt i dem som denna världen gjort oss till. Vi upprörs inte längre över att fienden ockuperat vår värld och raserat vårt hopp, vårt skydd, vår trygghet. Det kan låta som filosofiska hårklyverier – men hur vi ser på oss själva får konsekvenser i hur vi väljer att handla eller inte handla, vad vi väljer att vittna om eller inte vittna om. Det gör skillnad om vi vill bygga upp Jerusalems murar igen eller om vi vill låta dem vara raserade och därmed låta staden ligga öppen för fienden.

Gud sände sin son till världen för att bygga upp murarna igen, skydda oss från fienden. Han har kommit för att upprätta oss och göra oss fria i denna värld av ofrihet. Han kommer med ett hopp som denna världen inte kan ta emot eftersom den onde sagt att det är alldeles för bra för oss. Och vi, som genom dopet och tron tillhör Herren och vill vara Jesu lärjungar, vi är tecknet på att Guds rike är mitt i denna värld – Ja, mer än så; vi är Guds rike i denna värld. Vi skall lära oss att med Nehemja säga till dem som inte vill Guds rike: ”Himlens Gud skall ge oss framgång. Nu börjar vi, hans tjänare, att bygga. Varken lag eller hävd ger er någon rätt till Jerusalem.” ... till Guds rikets frihet och hopp.

I liknelsen idag beskrivs Guds rike som säd som gror och växer på en åker. Jag minns att jag hade ett samtal med en gammal lantbrukare som ifrågasatte Jesu kunskaper i jordbruksskötsel – inte var det riktigt så enkelt att man lade i lite frö i marken och sedan satt och rullade tummarna fram till att det var dags att skörda. Det är nog alldeles sant – men poängen med liknelsen är inte att visa på en lat lantbrukare utan på att Gud satt igång ett skeende i denna värld, ett växande som ingen utom Gud rör över. Saker händer utan att vi förstå vad – och vi är indragna i det hela mer än vi kanske tror.

Skörden och skördetiden är en gammaltestamentlig bild av den yttersta tiden. Inför skörden håller nu säden på att växa. Syftet med säden är just skördetiden; Det är den som säden är planterad för! Hur skall man då förstå detta? Om nu Jesus planterar gudsríkets frö i ditt hjärta och i vår gemenskap, då skall vi veta att vi är satta på tillväxt – och målet med hela vår växt är inte bara dessa timmar och år som vi vandra här – utan målet uppenbarar sig först efter skördetiden – efter den dag då Jesu kommit tillbaka med hela himmelens härskara. Dem som den dagen bär himmelrikets frukt i sitt hjärta kommer att skördas in i himmelrikets glädje. De är de frälsta, de räddade. Den dagen når mänskligheten sin fullbordan – då blir hon fullt ut vad Gud avsett henne att vara – då är åter allt harmoni, frid, shalom.

Men för att vi skall nå dit behövs ett växande från frö till moget ax. Fröet växer inte av sig självt, det behöver näring och vatten, solljus, vila – och någon som plockar ogräset som försöker förkväva fröet eller skrämmer bort fåglarna som så gärna vill äta det innan det börjat gro. Nog har bonden att göra. Själva växandet i sig kan fröet inte göra så mycket åt – men ett val har fröet; att ta emot vården eller avvisa den.

Jerusalems invånare hade samma val. Det kunde låta allting vara som det var – eller så kunde de bygga upp murarna runt sin stad och så bereda för Guds verk och skydd – hans frälsning.

Vad är det då för byggstenar vi skall använda för murarnas återställande i våra liv och i vår gemenskap? Vad är det för näring som kornet behöver öva sig i att ta emot för att den sista dagen kunna bära himmelrikets frukt?

Man kan formulera det på olika sätt – men en god sammanfattning finner vi i de s.k. fyra b: na; Bönen, Bibeln, brödet och brödragemenskapen.

Genom bönen får vi stå i ständig relation med vår Herre. Därför uppmanar han oss: Be ständigt! Var i bönen alltid inför Guds ansikte! Bönen skall ske i det enskilda - men den skall också ske i gemenskapen med bröder och systrar. Därför uppmanas vi både gå in i vår kammare för att be och att be tillsammans med andra; där två eller tre bröder eller systrar är samlade är ju Jesus mitt ibland dem. Bönen är Guds rikes språk – ett språk som alla människor kan utan att behöva lära sig det. Det är ett språk som utgår från hjärtat där Guds rike har sitt fäste. Det är Guds Ande som ber i dig. Därför är bönen aldrig prestation utan bara en övning i öppenhet mot himlen. Du behöver bara ta emot bönens gåva genom din vilja. Det är ditt val: Att välja bönen eller välja bort den.

Genom Bibelns ord får du ständigt höra Guds röst och förstå hans vägar. Den människa som övar sig i att läsa bibeln och som medvetet inhämtar kunskap och erfarenhet av bibelläsningen övar sig i att lyssna efter Guds röst. Undervisningen är en nödvändig del i det vanliga kristna livet. Var och en kommer på olika sätt genom livet utsättas för frestelser och prövningar. Många kommer att försöka missleda dig och föra dig vilse. Därför är det så viktigt att du inhämtar kunskap som kan göra dig trygga och som kan bereda möjlighet för Guds Ande att verka i dig. Bibeln är inte en självständigt stående bok, en koranliknade skrift som än direkt nedsänd från himmelen – Nej, bibeln är Kyrkans bok, Guds tilltal till hans Kyrka. Därför måste bibelläsande ske både enskilt och tillsammans för att göra nytta för vår andliga växt och helgelse. Det är ditt val att välja undervisningen eller att visa bort den.

Genom nattvardens bröd och vin får vi förlåtelse för våra synder, gemenskap med Herren Jesus själv och en försmak av den himmel som vi bereder oss för. Genom att leva nära nattvardens mysterium ger vi ständig näring åt vår tro. Vi förenas med hela den synliga och den osynliga kyrkan, med alla troende som

lever här i världen och de som gått före oss. Genom att leva nära nattvardens mysterium erfar vi djupare och djupare vad det är att vara en del av Kristi kropp. Genom nattvardens mysterium förstår vi mer och mer av det som vi annars inte kan förstå – vi får del av gudsrikets kraft och näring så att vi förmår växa. Det är ditt val att välja leva nära nattvardens mysterium eller att inte bry sig om det.

Jag har sagt det förr och kommer att upprepa det så länge jag förmår: man kan inte vara kristen på egen hand. Vi är alla kallade att tillhöra Kristi världsvida gemenskap och en konkret gemenskap i vår närhet. Vi behöver varandra i det som kallas brödra och systragemenskapen. Vi behöver varandras stöd, uppmuntran, varning, tillrättavisning och erfarenhet. Vi behöver ständigt tala om vår tro, om vårt liv med varandra och Herren. Vi behöver bli burna av varandra och vi behöver bära varandra – annars kan vi inte växa i vår tro. Kristen tro är inte en kunskapsstro i den bemärkelsen att det räcker med att veta om vissa saker – nej kristen tro är liv – utlevt liv – en ständig övning där vi behöver slipas mot varandra. Vi behöver öva oss i att älska varandra och umgås med varandra. Om vi inte står ut med varandra här i tiden, hur skall vi då stå ut med varandra i evigheten? Vår konkreta gemenskap är ett vittnesbörd för världen. Hur skall världen kunna tro om de inte ser att vi övar oss i att älska varandra? Det är därför vi organiserar ett församlingsliv där var och en får bidra med sina gåvor och där vi får öva oss i att älska varandra.

Det är ditt val att gå in denna gemenskapens övning eller att låta bli.

Frälsningen är en gåva som vi får för att Gud älskar oss. *Så älskade Gud världen att han gav den sin älskade son, för att var och en som tror på honom inte skall gå under utan ha evigt liv.* Men frälsningen är samtidigt något du måste ta emot. Frälsningen är ett liv du tar emot, ett val du gör och en övning du går in i. Allt bygger på Guds nåd – men du måste välja att samverka med den nåden, du måste välja att ta emot.

Det är lätt att som Jerusalems invånare vänja sig vid att saker och ting är som de är. Inte kan väl jag ändra något i mitt liv, i stadens liv. Jo – vi kan och vi måste – det är vår kallelse. Vi skall bygga upp Jerusalems fallna murar i våra hjärtan och vi skall tillsammans bygga upp kyrkans fallna murar i detta land. Vi har en uppgift att värna Guds rike i detta land, vi har en kallelse som är större än vi tror. Onda krafter vill få oss att misströsta, att bli bittra och desillusionerade. Då smittas vi ofta och lätt av likgiltighetens ande. Därför måste vi ha blicken fäst på Jesus och veta att det är han som planterat gudsrikets frö i vårt inre – och det fröet växer när vi tar emot näringen. Hur växten går till vet vi inte, det är ett mysterium. Men att det sker det vet vi. Människor som lever trons liv och går in i trons övning växer och är därmed redo den dagen då skördetiden är inne.